

Infektioepidemiologian osasto

Tartuntatautilääkärin kommentit

Kommentit käsittelevät ajankohtaisia tapahtumia Suomen infektiotautitilanteesta ja perustuvat niiltä osin tartuntatautirekisterin lukuihin. Tartuntatautilääkäri kommentoi myös merkittäviä tapahtumia ulkomailta, joiden katsotaan vaikuttavan mm. matkailijoiden terveyteen. Tilanne kommentoitu 20.12.2007.

[På svenska](#) (om ungefär en vecka)

Influenssa-tilanne

Sekä Euroopassa että Pohjois-Amerikassa influenssatilanne on toistaiseksi vielä rauhallinen. Suomessa on laboratoriossa varmistettu vain yksittäisiä influenssatapauksia marras- ja joulukuun aikana. Tässä vaiheessa on vielä mahdotonta ennustaa, minkälainen epidemia Suomessa ja muualla tulee olemaan. Molempia influenssa A viruksen alatyyppejä (H1N1 ja H3N2) sekä influenssa B:tä on tavattu. Suurin osa tämän syksyn ja alkutalven aikana Amerikassa ja Euroopassa tarkemmin tutkituista influenssa A viruksista ovat olleet H1N1-alatyyppejä ja ovat hyvin läheistä sukua rokotteessa olevalle H1N1 virukselle. Aikuisilla on yleensä kohtalaisen hyvä immuniteetti tältä alatyypiltä vastaan ja tästä syystä tätä virusta esiintyy usein lapsilla.

Influenssan lisäksi on odotettavissa respiratory syncytial viruksen (RSV) aiheuttama epidemia. Tapausten määrä on Suomessa jo hieman kasvussa. RSV aiheuttaa etenkin pikkulapsille hankala hengitystieinfektioita, vanhemmilla lapsilla ja aikuisilla se voi esiintyä tavallisena flunssana. Samoin kuin influenssa, RSV voi olla vanhuksilla hyvin vakava tauti.

Lisätietoa: http://www.ktl.fi/portal/suomi/tietoa_terveydesta/terveys_ ja_sairaudet/infektiotaudit/hengitystieinfektio/influenssa/

http://www.ecdc.eu.int/Health_topics/influenza/news/news_Influenza_071213.html

http://www.ktl.fi/portal/suomi/tietoa_terveydesta/terveys_ ja_sairaudet/infektiotaudit/hengitystieinfektio/rsv/

Ebolaa Ugandassa

Ugandan länsiosissa, Bundibugyon alueella, on raportoitu Ebola-viruksen aiheuttamaa verenvuotokuumetta. Epidemia alkoi elokuussa 2007. Joulukuun 11. päivään mennessä tapauksia on raportoitu 116, joista 30 on kuollut. Kuolleista neljä on terveydenhuollon työntekijöitä. Epidemian aiheuttajaksi epäillään aiemmin tuntematonta Ebola-viruksen muotoa, joka ei aiheuta juurikaan verenvuotoa. Tavallisesti Ebolan oireita ovat äkillinen kuume, ankara lihas- ja päänsärky, kurkkukipu, ihottuma, oksennukset ja ripuli sekä noin viiden päivän kuluttua vaikeat sisäiset ja ulkoiset verenvuodot ja sokki. Virus voi tarttua ihmisestä toiseen lähikontaktissa sairastuneen henkilön veren ja eritteiden välityksellä. WHO ei ole asettanut alueelle matkustusrajoituksia.

Lisää aiheesta: <http://www.smittskyddsinstytutet.se/>

Egyptissä ei enää polion tartuntavaaraa

Marraskuussa 2007 tuli kuluneeksi 3 vuotta siitä, kun Egyptissä todettiin viimeinen polioutapaus. Näin ollen Egyptiin matkustavat eivät enää tarvitse tehosterokotuksia poliota vastaan.

Laaja vesiepidemia Pirkanmaalla

Nokian jätevesilaitoksella pääsi jätettä vuotamaan vesijohtoverkostoon 28.-30.11.07 välisenä aikana. Saastuneen juomaveden alueella asuu noin 12 000 ihmistä, joista useita tuhansia sairastui ripuli- ja oksennustautiin. Nokian terveyskeskuksessa ja TAYS:ssa on hoidettu noin 950 vatsatautipotilasta.

Campylobacter jejuni on ollut yleisin löydös potilaiden ulostenäytteissä. Norovirus on aiheuttanut useita sekundaari-infektioita leviten helposti ihmisestä toiseen. Muutamista potilasnäytteistä on löytynyt lisäksi *Salmonella enteritidis*, *Shigella boydii* ja *Clostridium difficile* sekä lapsilla ripulin aiheuttajana rotavirus.

Vesinäytteissä on liikaantuneilla alueilla ollut runsaasti heterotrofisia ja koliformisia bakteereja, *Escherichia colia* ja suolistoperäisiä enterokokkeja. Näistä osa kuuluu normaalistikin suoliston bakteerikantaan eikä niiden merkityksestä taudin aiheuttajana ole varmuutta. Lisäksi on löydetty kampilobakteereja, salmonellaa, noro-, rota-, astro- ja adenovirusia. Parasiitteja tai A-hepatiittia vesinäytteistä ei ole löytynyt. Osa potilas- ja vesinäytetutkimuksista on vielä kesken.

Osa sairastuneista (1-10%) voi saada reaktiivisen niveltulehduksen, joka kehittyy aikaisintaan viikon kuluttua akuutista suolistoinfektiosta. Joidenkin infektioiden kohdalla itämisaikaa on vielä jäljellä, ja uudet tautitapaukset ovat mahdollisia. Asteittain alkava, viikkoja kestävä löysät ulosteet, vatsan turvotus tai ilmavaivat voivat viitata loistauteihin kuten giardiaasiin tai kryptosporidioosiin. Lisäksi vatsataudin jälkeen saattaa esiintyä kuukausia kestävä, ärtyneen paksusuolioireyhtymän kaltainen oirekuva.

Shigella boydii -epidemia Tampere-talossa

Tampere-talossa järjestettiin 19.-20.11.07 SPR:n ensiapu- ja ensihoitosymposium. Tilaisuuteen osallistui 400 henkilöä, joista palautettujen kyselykaavakevastausten perusteella vatsatautiin sairastui 94 ihmistä. Aiheuttajaksi varmistui *Shigella boydii*, jota esiintyy erityisesti Afrikassa ja Intian niemimaalla. Toistaiseksi epidemian alkuperää ei ole saatu selvitettyä.

Suomessa todetaan vuosittain 70-220 shigellainfektioita, joista valtaosa on saatu ulkomaanmatkalta. Shigellabakteerin aiheuttaman vatsataudin itämisaika on 1-7 vuorokautta, ja se leviää herkästi kosketustartuntana sairastuneesta ihmisestä toiseen. Tartunnan voi myös saada bakteerilla saastuneesta ruoasta, juoma- tai uimavedestä. Oireina ovat ripuli (usein verinen), kuume, pahoinvointi ja vatsakivut. Taudin kesto on yleensä 5-7 vuorokautta. Pitkäaikaiskantajuutta ei esiinny.

Sairastuneiden on syytä huolehtia hyvästä käsihygieniasta. Lisäksi Suomessa shigellainfektioiden hoitoon suositellaan antibioottilääkitystä.

Clostridium difficile

Varsinais-Suomen ja Kymenlaakson sairaanhoitopiirit ovat tiedottaneet *Clostridium difficile* PCR ribotyyppi 027 -tilanteestaan:

<http://www.vsshp.fi/fi/5073/29501/>

<http://www.kymshp.fi/ajankoh.html>

http://www.ktl.fi/portal/suomi/muuta/oikopolut/clostridium_difficile_-bakteerista/

Eeva Ruotsalainen
Tartuntatautilääkäri
Kansanterveyslaitos, Infektioepidemiologian osasto
Mannerheimintie 166,
00300 Helsinki
Puh. (09) 4744 8557
Faksi (09) 4744 8468
Sähköposti etunimi.sukunimi@ktl.fi

Kommentti 23.11.2007 Rabiestapauksia ja *Clostridium difficile*

Kommentti 29.10.2007 Lisää Chikungunya ja mm. Shigellaa Tanskassa ja Australiassa

Kommentti 5.9.2007 Chikungunya-virus -epidemia Italiassa

Kommentti 24.8.2007. Mm. Salmonellaa rippijuhlista ja formuloista

Kommentti 31.7.2007 Suomalainen matkailija sairastui legionelloosiin Bulgarian...

Kommentti 28.6.2007 Matkustuskausi lisää legionelloosin mahdollisuutta

Kommentti 5.6.2007 Streptokokkibakteerin aiheuttamat vakavat infektiot ovat lisääntyneet

Kommentti 10.4.2007 Talven influenssa hiipumassa, norovirustapauksissa lievää laskua

Kommentti 16.2.2007 Influenssa on jo Suomessa, Norovirusepidemia jatkuu ja Phuketin legionellaepidemia ohi

Kommentti 13.12.2006 Uudet norovirukset

Kommentti 29.11.2006 GBS-suositus, Aids-päivä